

7. Tema

1. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda - - - -, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde - - - -, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünen kişileri anlatmak için - - - - deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) çizmeyi aşmak
- B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
- C) renk vermemek
- D) kazdığı kuyuya düşmek

2. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

- Teşhis (kişileştirme), insan dışındaki varlıklara insana ait özellikler verme sanatıdır.
- Mübalağa (abartma); bir niteliği, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
- Tezat (karşıtlık), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.
- İntak (konuşurma), insan dışındaki bir varlığın konuşturulmasıyla oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Gözümde bir damla su, deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
- B) Özlediğin hayatı buldun mu bilmem
Gözlerinde hâlâ hüznün var gibi
- C) Nazlı yârdan kem haberler geliyor
Dostlarım ağlıyor, düşman gülüyor
- D) Küçük bir çeşmeyim yurdumun
Unutulmuş bir dağında

3. **10 TL'lik banknotta portresi yer alan, matematik konusunda yaptığı çalışmalarla dünyaca ün kazanmış olan Ord. Prof. Dr. Cahit Arf'ı tanıyor muyuz?**

Beşinci sınıftayken tanıştığı genç bir öğretmen sayesinde matematikle ilgilenmeye başladı.

"Arf Değişmezi" ve "Arf Halkaları" olarak anılan çalışmaların yanı sıra "Hasse-Arf Teoremi"ni de matematik bilimine kazandırdı.

Lisede, okul arkadaşlarının çözemediği matematik sorularını çözüyordu.

Geometri problemlerinin cetvel ve pergel yardımıyla çözülebilirliği konusunda çalışmalar yaptı.

Fransa'da yükseköğrenimini tamamladı.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunda (TÜBİTAK) ilk bilim kurulu başkanı oldu.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde profesör ve ordinaryüs profesörlüğe yükseldi, 1962'ye kadar üniversitede çalışmalarını sürdürdü.

Bu metinden hareketle Cahit Arf'la ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Dünyaca ünlü bilim insanları yetiştirmiştir.
- B) Matematikte birtakım özgün buluşlara imza atmıştır.
- C) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun kurucusudur.
- D) Matematiğe olan tutkusu, yurt dışında başlamıştır.

4. Cömertlik ve yardım etmede

Akarsu gibi ol

Şefkat ve merhamette

Güneş gibi ol

Başkalarının kusurunu örtmede

Gece gibi ol

Hiddet ve asabiyette

Ölü gibi ol

Tevazu ve alçak gönüllükte

Toprak gibi ol

Hoşgörülükte

Deniz gibi ol

Ya olduğun gibi görün

Ya görüldüğün gibi ol

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi Mevlâna'nın bu metindeki öğütlerinden herhangi biriyle ilgili değildir?

A) Öfkeyle kalkan, zararlar oturur.

B) Sana taşla vurana sen ekmekle dokun.

C) Ağacın meyvesi olunca başını aşağı salar.

D) Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.

7. Tema

5. Besinler, mineral içeriğine göre asitli ve alkali olarak sınıflandırılmaktadır. Bir besinin asit ve alkali derecesini belirtmek için pH cetvelindeki 0-14 arası değerler kullanılır. Bu cetvele göre sınıflandırılan besinlerin bazı özellikleri aşağıda verilmiştir.

- **4-7 arası pH değerlerine sahip besinler:** Asitli olarak adlandırılan bu besinler, fazla tüketildiğinde vücut direncini düşürür. Vücut, dengeyi sağlayabilmek için kemik ve kaslardan magnezyum, kalsiyum, çinko gibi alkali mineralleri kullanmaya ve fazla asidi dokularda depolamaya başlar. Bu da eklem ve kas ağrıları, yorgunluk, saç dökülmesi gibi rahatsızlıklara neden olmaktadır.
- **7 pH değerinde olan besinler:** Asit ve alkali bakımından nötr (etkisiz) besinlerdir.
- **7-10 arası pH değerlerine sahip besinler:** Alkali olarak adlandırılan bu besinler kanın temizlenmesini sağlar, yüksek magnezyum ve potasyum içerdiğinden vücuda direnç kazandırır.

Aşağıdaki tabloda bazı besinler pH cetveline göre sınıflandırılmıştır.

Bu metin ve tablodan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Lahana ve kayısı, vücuda direnç kazandıran besinlerdir.
- B) Et ürünlerinin fazla tüketilmesi eklem ve kas ağrılarına yol açabilir.
- C) Peynir, fındık ve yulaf saç dökülmesine neden olabilir.
- D) Pişmiş ıspanak ve siyah çay, kanı temizleme özelliğine sahiptir.

6. Tokyo Üniversitesinde görev yapan Prof. Dr. Hidesaburo Ueno, 1924'te bir köpek yavrusu bulur ve onu sahiplenir. Köpeğe, Japoncada "sekizinci" anlamına gelen "Haçiko" adını koyar. Safkan akita cinsinden olan Haçiko, her sabah üniversiteye gitmek için evden metroya kadar yürüyen sahibine eşlik eder. Metronun dış kapısına kadar getirdiği sahibini uğurlayıp eve döner. Belli bir müddet sonra sahibinin eve dönüşünü de metronun önünde beklemeye başlayan Haçiko, bir yıl boyunca saati şaşırmaksızın her sabah, sahibini metroya kadar götürür; her akşam iş çıkışında da metronun önünde karşılar. Bir akşam Ueno, metrodan çıkmaz. Haçiko, gözleri metronun kapısında gece boyunca bekler. Bu bekleme dokuz yıl boyunca devam eder. Bugün Tokyo'ya gidenlerin Shibuya İstasyonu'nun kapısında karşılaştığı köpek heykeli Haçiko'ya aittir. Çünkü Japonlar, Haçiko'yu bir vefa sembolü olarak benimsemiştir.

Bu metinde Haçiko ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Ne zaman doğduğuna
- B) Heykelinin niçin dikildiğine
- C) Çok zeki olduğuna
- D) Adının neden Haçiko olduğuna

7.

ÇEVRESEL PERFORMANS İNCELEMESİ RAPORU'NA GÖRE TÜRKİYE

2008 yılındaki Çevresel Performans İncelemesi'nden bu yana Türkiye; hava kirliliği, enerji kullanımı ve su tüketiminin azaltılması konularında ilerleme kaydetti.

11 yılda Türkiye'de kaydedilen gelişmeler şunlardır:

Güneş, rüzgâr, jeotermal ve hidroelektrik enerjisinde, kurulu kapasite bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biri oldu.

Yirmi beş hidrolik havza tespit edildi ve yirmi beş nehir havzası için koruma eylem planı hazırlandı.

Çevre ile ilgili konular, okullarda fen ve sosyal bilimler dersleriyle ilişkilendirildi.

Türk firmaları, sera gazının azaltılması için yapılan çalışmalarda etkin şekilde rol aldı.

Ağaçlandırma, erozyon denetimi, mera ıslahı ve suni gençleştirme çalışmaları sayesinde orman örtüsü genişledi.

Tehlikeli atıkların üretimi azaltıldı.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanımlamaya
- B) Örneklendirmeye
- C) Karşılaştırmaya
- D) Açıklamaya

7. Tema

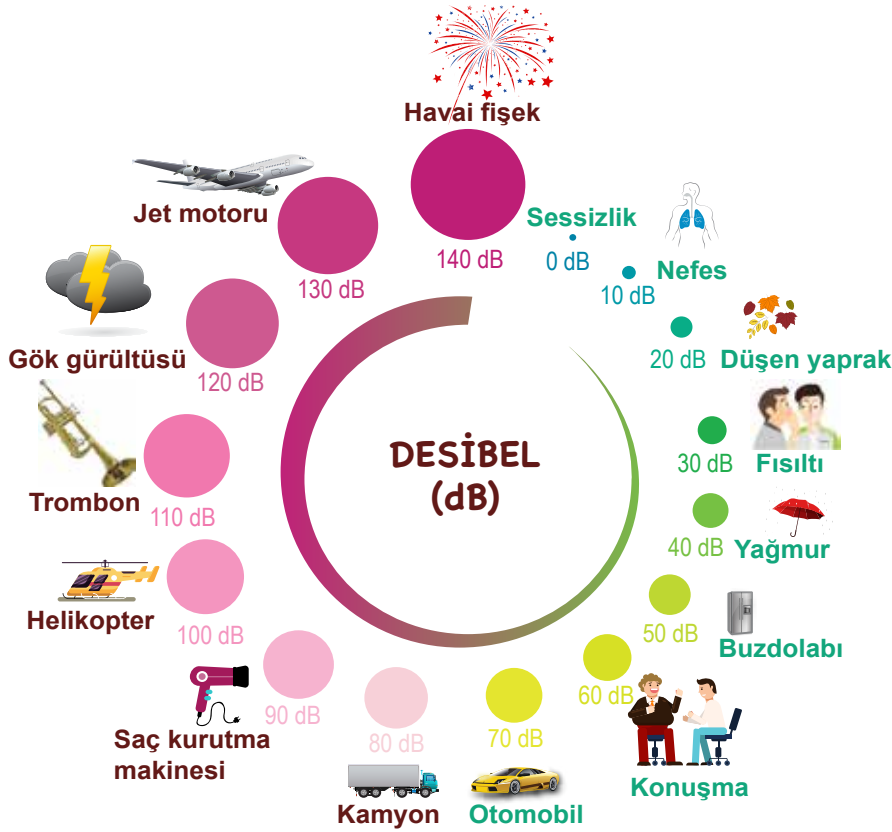
8. Kerem, Leyla, Merve, Nihat ve Osman adlı kişiler, A ve B filmlerine gitmiştir. Bu kişilerin gittikleri filmlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Her bir kişi sadece bir filme gitmiştir.
- Üç kişi A filmine gitmiştir.
- Merve ve Nihat aynı filme gitmiştir.
- Leyla ve Osman'ın gittiği filmler farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle B filmine gitmiştir?

- A) Osman   B) Merve   C) Kerem   D) Leyla

9. Desibel, ses şiddetini ölçmek için kullanılan bir birimdir. Uzmanlar, 85 desibel üzerindeki bir sesle sürekli karşı karşıya kalanlarda işitme bozukluğunun oluşabileceği konusunda hemfikir. Aşağıdaki grafikte canlı ve cansız bazı varlıkların çıkardığı seslerin desibeli gösterilmiştir.

Bu bilgi ve görselden hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Helikopter sesinin desibeli, trombonunkinden düşüktür.
B) Jet motorunun sesine uzun süre maruz kalmak işitme bozukluğuna yol açabilir.
C) Düşen yaprağın ses şiddeti insan nefesininkinden yüksektir.
D) Kamyon ve otomobillerin geçtiği bir yolda durmak işitme kaybına neden olabilir.

7. Tema

- 10.
- Topkapı Sarayı'nda bulunan bakır pişirme kapları oldukça büyüktür.
  - Şüphe dolu gözlerle "Dostum, ne'n var; her şey yolunda mı?" diye sordu.
  - III. Selim, İsmail Dede Efendi'nin bestelerini severek dinlemiştir.

Bu cümlelerde kesme işaretinin (') aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
B) Özel adlara getirilen durum eklerini ayırmak için kullanılır.
C) Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.
D) Seslerin söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır.

